

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Corolețchi Veaceslav, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 23 octombrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Corolețchi Veaceslav xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.06.2016 – 23.10.2018;

Instanța de apel: 26.12.2018 – 19.03.2019;

Instanța de recurs: 23.01.2020 – 20.05.2020.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 23 octombrie 2018, Corolețchi Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripției privind tragerea la răspundere penală, procesul penal s-a încetat.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Corolețchi Veaceslav fiind angajat în calitate de specialist principal al Direcției navigabilitate din cadrul Autorității Aeronautice Civile a Republicii Moldova și urmărind scopul modificării Certificatului de întreținere tehnică a aeronavelor JAR-66 cu nr.MD AE 0021, pentru obținerea calificării de tip a aeronavelor după categorie, la 20 noiembrie 2008 a prezentat Autorității Aeronautice Civile, certificatul cu nr.3382, eliberat pe numele său, privind susținerea în Colegiul de aviație din Kremenciug, în perioada 12-19

februarie 2008, a cursului de instruire „MI-8 Ground Engineer Theoretical Training Course”, însă potrivit informației oferită de Colegiul de aviație din Kremenciug al Universității Naționale de Aviație a Ministerului de învățământ și științe a Ucrainei, certificatul cu nr.3382 a fost eliberat cet. Pavlov Ghenadie Boris pentru susținerea cursului de instruire „MI-26T Ground Engineer Theoretical Training Course” în perioada 21.01- 19.02.2008.

Astfel, Corolețchi Veaceslav prin acțiunile sale a comis infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal conform indicilor - deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, apel a declarat avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Corolețchi Veaceslav a declarat apel, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Corolețchi Veaceslav să fie achitat.

În motivarea apelului avocatul a indicat că apărarea a înaintat în ședința preliminară o cerere de încetare a procesului, pe motivul constatării expirării termenului de 3 luni de menținere a lui Corolețchi Veaceslav în calitate de bănuț, fapt ce impune obligația organului de urmărire penală fie de a solicita extinderea acestuia până la 6 luni, prin acordul Procurorului general sau adjuncților săi (art.63 alin.(2) pct. 3) Cod procedură penală), fie emiterea în privința lui Corolețchi Veaceslav a unei noi ordonanțe de atribuire a calității de bănuț, în condițiile art.63 Cod procedură penală. În speță, însă, în baza acelorași materiale, acumulate până la data de 30 iunie 2015, Procuratura de Transport, la 22.01.2016, l-a plasat sub învinuire pe Corolețchi Veaceslav, încriminându-i fapta prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal.

Astfel, apelantul a indicat că, după expirarea a 207 zile de la încetarea de drept a calității de bănuț, lui Corolețchi Veaceslav i s-a atribuit calitatea de învinuit, iar punerea sub învinuire a lui Corolețchi Veaceslav în baza acelorași materiale acumulate la punerea acestuia sub bănuț, este una ilegală.

În acest sens apelantul a menționat că, ordonanța privind reluarea urmăririi penale din 20.01.2016, stipula expres că la caz urmează a fi efectuată o expertiză chimică și stabilit scopul săvârșirii potențialei infracțiuni. Astfel, data de 20.01.2016, când a fost decisă plasarea lui Corolețchi Veaceslav în statut de învinuit, similar situației din 31 martie 2015, când a fost emisă ordonanța de atribuire a calității de bănuț, organul de urmărire penală deținea aceleași probe ca și până la punerea sub învinuire a inculpatului. Nu erau întrunite condițiile art.65 Cod procedură penală, pentru a putea afirma că expirarea termenului de 3 luni prevăzut de art.63 alin.(2) pct.3) Cod procedură penală și încetarea calității de bănuț, nu face imposibilă atribuirea calității de învinuit.

Referitor la fondul cauzei penale, apărătorul a invocat că acțiunile lui Corolețchi Veaceslav nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiuni prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal. Avocatul a menționat că, nici la etapa urmăririi penale și nici la etapa judecării cauzei în instanța de judecată, acuzatorul de stat nu a solicitat

efectuarea unei expertize chimice, așa cum o cere însăși indicația procurorului ierarhic superior. Cu alte cuvinte, nu se cunoaște dacă certificatul ridicat de la Corolețchi Veaceslav este sau nu emis de către Colegiul din Kremenciug, nu există nici o probă care ar demonstra că acesta este falsificat sau autentic.

Circumstanța dată este una determinantă în condițiile în care prin răspunsurile martorului Peșcov Vadim, care este responsabil de pregătirea audienților străini, s-a confirmat că pentru audienții ucraineni se eliberau alte forme de certificate de audiere a cursului teoretic, decât pentru cei străini. Astfel, chiar din materialele dosarului penal rezultă că pe numele lui Corolețchi Veaceslav a fost eliberat un act intitulat Свідоцтво, iar pe numele lui Pavlov Ghenadie, cet. a Ucrainei, un act diferit, intitulat Сертифікат. Iar, versiunea acuzării referitoare la falsificarea certificatului emis pe numele lui Pavlov Ghenadie, nu are suport factologic, în condițiile în care actul eliberat pe numele lui Corolețchi Veaceslav, despre susținerea examenului la cursul MI-8, este calitativ diferit după formă, conținut și subiect titular decât cel emis pe numele cet. ucrainean Pavlov Ghenadie.

Mai mult, Peșcov Vadim a confirmat că în anul 2008, Colegiul din Kremenciug cu adevărat a efectuat cursuri de instruire teoretică pentru tipul de elicopter MI-8, or, până în prezent acuzarea de stat a promovat versiunea conform căreia falsitatea certificatului se demonstrează prin faptul că asemenea cursuri nu au fost efectuate în 2008.

Suplimentar, martorul Peșcov Vadim a explicat că, până în 2011, nici a existat un act normativ care să reglementeze forma și conținutul certificatului despre susținerea cursului de pregătire teoretică, certificatele fiind emise la libera discreție a Colegiului din Kremenciug. Cel puțin această circumstanță face volatilă versiunea falsificării actului deținut de Pavlov Ghenadie.

Instanța de fond, a respins argumentele apărării uzând doar de neconcordanța datelor din certificatul de calificare și ordinul de deplasare.

Instanța de judecată a omis să explice o altă divergență și anume: în perioada ianuarie - februarie 2008 Colegiul din Kremenciug a emis pe numele lui Corolețchi Veaceslav 2 certificate de audiere a cursurilor teoretice - Nr. 3373 „MI-26T Gound Engenireer Theoretical Trening Course” (care indică perioada de instruire 21.01.2008 - 11.02.2008), precum și Nr. 3373 „MI-26T Gound Engenireer Theoretical Trening Course” (care indică perioada de instruire 12 - 19 februarie 2008). Anume perioadele de instruire demonstrează caracterul neîntemeiat al învinuirii. Astfel, delegația nr.05/INT din 21.01.2008, indică faptul că Veaceslav Corolețchi a fost delegat pentru instruire în perioada 21.01.2008 - 08.02.2008, însă certificatul nr.3373 „MI-26T Gound Engenireer Theoretical Trening Course”, se referă la perioada de instruire 21.01.2008 - 11.02.2008. Autenticitatea certificatului dat, de către acuzarea nici nu este pusă la îndoială, deși, conform logicii instanței de judecată și acesta ar fi unul „fals”,

În acest sens, apărarea a accentuat că perioada de instruire pentru MI-26T Gound Engenireer Theoretical Trening Course se finalizează la 11.02.2008, deși acuzarea de

stat și instanța de judecată au constatat că, apelantul Corolețchi Veaceslav deja în data de 08.02.2008, ar fi finisat respectivul curs.

Martorul Peșkov Vadim, care deținea în acea perioadă funcția de conducător al direcției responsabile de instruirea studenților străini a explicat că perioada 21.01.2008 - 11.02.2008, din certificatul nr.373 este una greșită, deoarece perioada de desfășurare a cursului teoretic MI-26T Gound Engenireer Theoretical Trening Course era fixată pentru 21 ianuarie 2008 - 19 februarie 2008, iar motivul indicării greșite a intervalului de instruire este inexplicabil de către acesta (f.d.92).

Aceleași greșeli, martorul Peșkov Vădim le atestă și pentru certificatele 3378 și 3359, eliberate pe numele audienților Cebanu Andrei, Barba Igor. Astfel, Corolețchi Veaceslav, similar lui Cebanu Andrei și Barba Igor, pentru a primit certificate de audiere a cursului MI-26T Gound Engenireer Theoretical Trening Course urmau să se afle și să fie instruiți la Colegiul din Kremenciug în perioada 21 ianuarie 2008 - 19 februarie 2008. Cu toate acestea, absolvirea cursului de către aceștia s-a realizat în perioada 21.01.2008 - 08.02.2008, cu 11 zile mai devreme decât termenul preconizat.

Circumstanța dată nu poate fi explicată decât prin faptul că susținerea examenelor de absolvire a cursurilor s-a realizat anticipat, după formula examenelor externus. După aceeași formulă apelantul Corolețchi Veaceslav a susținut și cursul MI-8 Gound Engenireer Theoretical Trening Course, despre care același martor Peșkov Vădim, conform procesului-verbal de audiere anexat la Scrisoarea Ministerului Justiției nr.07/6100 din 28.05.2018, afirmă că într-adevăr asemenea cursuri s-au desfășurat în anul 2008.

Veridicitatea ipotezei este confirmată în final prin copia pașaportului lui Corolețchi Veaceslav, care atestă că în data de 21.01.2008, acesta a intrat pe teritoriul Ucrainei și l-a părăsit în data de 08.02.2008. Cu alte cuvinte, apelantul nu putea să se afle pe teritoriul Ucrainei nici în data de 11.02.2008, nici în data de 19.02.2008.

Respectiv, datele referitoare la perioada de instruire teoretică din certificatele nr.3373 și 3382 trebuie catalogate ca fiind eronate și greșit indicate. Or, greșeala tehnică de care se face responsabil însăși Colegiul din Kremenciug, este interpretată într-o manieră abuzivă și extensivă ca fiind dovada falsificării și deținerii actului fals, concretizat în conținutul certificatului 3382. La dosar nu există nici o dovadă a faptului că certificatul nr. 3382 MI-8 Gound Engenireer Theoretical Trening Course ar fi unul fals. Or, expertiza chimică pentru care acuzare a și decis reluarea urmăririi penale nici nu a fost efectuată.

La fel, nu poate fi acceptată ipoteza prezentării certificatului la o autoritate publică. Or, conform materialelor dosarului rezultă că acuzarea de stat îi impută acestuia deținerea certificatului nr.3382, în temeiul căruia ar fi fost prelungită valabilitatea certificatului internațional JAR66. Din conținutul certificatului JAR66, sub nr.MD AE 0021, precum și conform cererii pentru modificare/prelungirea certificatului de tip JAR-66 depusă la 20.11.2008, rezultă că drept temei de prelungire a valabilității certificatului, nu a fost actul eliberat de Colegiul din Kremenciug, ci

actul de pregătire practică susținută la compania SC „Valan” SRL. Anume acest act este pus la baza prelungirii calificării lui Corolețchi Veaceslav pentru categoriile de aeronave MI-26 și MI-8 și nicidecum certificatul nr.3382, emis de Colegiul din Kremenciug.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, apelul declarat de avocat în numele inculpatului a fost admis din alte motive, casată sentința doar în latura penală, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal pornit în privința lui Corolețchi Veaceslav în baza art.361 alin.(1) Cod penal a fost încetat în baza art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal și art.391 alin.(1) pct.6) Cod procedură penală, pe motiv expirării termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a comis fapta imputată.

Aceste împrejurări au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, cum ar fi: declarațiile martorilor Kuprina Irina, Darie Sergiu, Șahova Tamara, Șorohov Vladimir, Nichitin Nicolai, Golovenshii Vladimir, Peșcov Vadim; procesul verbal de ridicare din 25.04.2016, prin care a fost ridicată dispoziția nr.05/INT din 21.01.2008, cu privire la deplasarea domnului Corolețchi Veaceslav în orașul Kremenciug, Ucraina; ordonanța din 26.04.2016, prin care s-a recunoscut ca mijloc material de probă dispoziția nr.05/INT din 21.01.2008, cu privire la deplasarea domnului Corolețchi Veaceslav în orașul Kremenciug, Ucraina; dispoziția nr.05/INT din 21.01.2008, cu privire la deplasarea domnului Corolețchi Veaceslav în orașul Kremenciug, Ucraina prin care se atestă că ultimul a fost delegat în orașul Kremenciug, Ucraina dar în perioada 21.01-08.02.2008; procesul verbal de ridicare din 25.05.2016, prin care de la cet. Corolețchi Veaceslav a fost ridicat certificatul cu nr.3382, eliberat pe numele său, privind susținerea în Colegiul de aviație din Kremenciug, în perioada 12-19 februarie 2008, a cursului de instruire „MI-8 Ground Engineer Theoretical Training Course”; ordonanța de recunoaștere a corpurilor delictate la cauza penală din 25.05.2016, prin care a fost recunoscut ca corp delict certificatul cu nr.3382, eliberat pe numele lui Corolețchi Veaceslav, privind susținerea în Colegiul de aviație din Kremenciug, în perioada 12-19 februarie 2008, a cursului de instruire „MI-8 Ground Engineer Theoretical Training Course”.

În această ordine de idei, instanța de apel a notat că, probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale, prin prisma acestora instanța de fond a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei. Probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probator, prin care se

dovedește pe deplin vinovăția inculpatului Corolețchi Veaceslav în comiterea infracțiunii încriminate.

Instanța de apel a reținut că, instanța de judecată a dat o apreciere juridică justă acțiunilor inculpatului, corect încadrând acțiunile acestuia în baza art.361 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi – deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații”.

Cu referire la argumentul apărării precum că inculpatul nu a recunoscut vinovăția la nici o etapă a procesului penal, motiv pentru care urmează a fi achitat, instanța a considerat că nu poate fi reținut, or, nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, însă nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestora.

Totodată, instanța de apel menționat că s-a demonstrat indubitabil că în acțiunile lui Corolețchi Veaceslav sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, fapt probat și prin suficiente probe directe și indirecte, care coroborate cu declarațiile martorilor, constituie niște probe pertinente, concludente, utile și veridice ce denotă faptul că certificatul nr.3382, deținut și folosit de către Corolețchi Veaceslav a fost eliberat nu ultimului, ci lui Pavlov Ghenadii Boris pentru cursul “MI-26T Ground Engineer Theoretical Training Course”, care a trecut instruirea în perioada din 21 ianuarie până la 19 februarie în grupa paralelă, ceea ce demonstrează că Corolețchi Veaceslav este autorul infracțiunii.

Instanța de apel a apreciat critic explicațiile inculpatului și argumentul apărătorului precum că certificatul nr.3382 nu întrunește condițiile unui act oficial, deoarece ultimul nu acordă drepturi sau eliberează de obligații, or, poziția apărării se combate prin declarațiile martorului Kuprin Irina, care a declarat că pentru obținerea certificatului AML JAR-66, solicitantul trebuie să depună la cancelaria AAC RM setul de documente care include: cererea Form-19, copia buletinului, originalul certificatului de experiență și documentele ce atestă calificarea. Pentru emiterea inițială a certificatului AML JAR-66 este necesară prezentarea dovezilor privind instruirea de bază (diploma cu anexa sau rezultatele examinării conform modulelor JAR-66, raportul de credite), iar pentru modificarea certificatului AML JAR-66 cu includerea unui nou tip de aeronavă, solicitantul trebuie să anexeze la cererea Form-19 certificatele de recunoaștere pentru cursul teoretic de instruire pentru tipul dat de aeronavă și certificatul pentru cursul practic pentru același tip de la organizația de instruire aprobată conform JAR-147 sau JAR-145, în anul 2008.

În acest sens, instanța de apel a reținut și declarațiile martorului apărării Maștalear Serghei, care a declarat că pe inculpatul Corolețchi Veaceslav îl cunoaște, deoarece sunt colegi de serviciu la Autoritatea Aeronautică Civilă, cu care se află în relații colegiale. La întrebarea apărătorului inculpatului a declarat că el este șeful secției autorizării personalului aeronautic, în atribuțiile secției sale intră emiterea certificatelor personalului tehnic de întreținere a aeronavelor, iar în noiembrie 2008 deținea aceeași funcție. Astfel, în anul 2008, Corolețchi Veaceslav deja a fost deținătorul certificatului JAR-66 și în conformitate cu cerințele în vigoare, el a depus

o cerere pentru introducerea modificărilor în certificatul JAR -66 și anume de a introduce calificarea de tip Aeronavă Elicopter MI-8, iar la cerere a fost atașat certificat de pregătire teoretică în organizația de pregătire din Ucraina și anume școala de Aviație din or. Kremenciug, cât și certificatul de instruire practică, astfel aceste două documente erau necesare. La prezentarea certificatului de pregătire teoretică solicitantul urmează să prezinte originalul certificatului, iar procedura nu prevede verificarea veridicității acestui certificat, deoarece solicitantul în cererea înaintată declară că el își asumă toată responsabilitatea pentru actele prezentate. În obligațiile sale nu intră verificarea datelor referitor perioada instruirii și perioada detașării persoanei. Faptul că pe certificatul prezentat nu este aplicată ștampila, nu constituie un temei de a refuza în cererea persoanei, deoarece au fost prezentate și alte certificate din alte state, de asemenea fără aplicarea ștampilei pe certificat, din care motiv nu a avut dubii la veridicitatea prezentării certificatului nr. 3382. Pe Ceban Andrei și Barba Igor îi cunoaște, cu care de asemenea este coleg de serviciu, Barba Igor activează în secția Serviciu Calitate, iar Ceban Andrei activează în secția SAFA. Ceban Andrei și Barba Igor erau deținători al certificatului JAR – 66, dar nu ține minte dacă Ceban Andrei și Barba Igor de asemenea au solicitat în anul 2008, calificarea JAR-66. La f.d.16 vol. I, certificatul eliberat pe numele lui Pavlov Ghenadii sub nr. 3382, din câte cunoaște este un certificat de model vechi, iar la f.d.17, vol. I, certificatul este de model nou. Nu cunoaște dacă Școală de Aviație din or. Kremenciug elibera cetățenilor Republicii Moldova certificate de tip vechi.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că argumentele în apărarea inculpatului nu pot fi reținute, or, certificatul cu nr.3382 eliberat pe numele său, privind susținerea în Colegiul de aviație din Kremenciug în perioada 12-19 februarie 2008, a cursului de instruire „MI-8 Ground Engineer Theoretical Training Course, prezentat Autorității Aeronautice Civile, reprezintă un act oficial care conferă un drept.

De asemenea, instanța de apel a respins și argumentele inculpatului Corolețchi Veaceslav privind susținerea de către el în Colegiul de aviație din Kremenciug, în perioada 12-19 februarie 2008, a cursului de instruire „MI-8 Ground Engineer Theoretical Training Course”, or, potrivit dispoziției nr.05/INT din 21.01.2008, se atestă că ultimul a fost delegat în orașul Kremenciug, Ucraina, dar în perioada 21.01-08.02.2008 (f.d.193, vol. I) și nicidecum pentru perioada 12-19 februarie 2008.

Instanța de apel a apreciat critic și declarațiile inculpatului cu privire petrecerea cursurilor și susținerea testului pentru avionul de tip MI26T și precum că în aceeași zi, peste aproximativ o oră, el a susținut testul pentru avionul de tip MI8, or, datele petrecerii cursului și susținerii testării nu corespund, ceea ce denotă că inculpatul nu a declarat adevărul.

La fel, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiat și argumentul apelantului precum că nu a fost respectat principiul contradictorialității procesului penal și egalității armelor, or, inculpatului i-a fost acordată posibilitatea de a participa efectiv la efectuarea acțiunilor procesuale, de a-și pleda cauza în condiții care să nu situeze

partea într-un dezavantaj substanțial față de partea adversă, probele au fost examinate în prezența inculpatului și avocatului său, astfel încât părțile au fost într-o poziție de egalitate procesuală în fața judecătorului, inculpatului fiindu-i respectat dreptul la un proces echitabil.

Cu referire la cererea apărătorului privind anularea ordonanței procurorului Vasile Oanța din 20.01.2016, de punere sub învinuire a lui Corolețchi Veaceslav în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal și încetarea procesului penal, instanța de apel a menționat ca este una neîntemeiată, or, de către acuzatorul de stat nu a fost omis termenul de 3 luni de menținere a lui Corolețchi Veaceslav în calitate de bănuț, odată ce prin ordonanța din 30 iunie 2015, în ultima zi din cele 3 luni prevăzute de art.63 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală, Corolețchi Veaceslav a fost scos de sub urmărire penală, procesul penal fiind clasat, *acțiune care încetează curgerea termenului de 3 luni, iar prin ordonanța din 20 ianuarie 2016, cu privire la anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Corolețchi Veaceslav și clasare a cauzei penale, cu reluarea urmăririi penale, acest termen a fost reluat și a continuat să curgă*, însă deoarece acuzatorul de stat în aceeași zi a emis și ordonanța de punere sub învinuire a lui Corolețchi Veaceslav, acest termen de 3 luni nicidecum nu a expirat, deoarece odată cu reluarea urmăririi penale, ultima zi de menținere a calității de bănuț se consideră ziua reluării urmăririi penale și tot în aceeași zi Corolețchi Veaceslav a fost recunoscut în calitate de învinuit.

Reieșind din cele elucidate, instanța de apel a considerat că cererea de apel urmează a fi admisă din alte motive, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesului penal în baza art.361 alin.(1) Cod penal în privința lui Corolețchi Veaceslav, urmează a fi încetat pe motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond, examinând cauza eronat l-a recunoscut vinovat pe Corolețchi Veaceslav de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în privința lui Corolețchi Veaceslav în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, or, în dispozitivul sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 23.10.2018, urma a adopta doar încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție adică: „Procesul penal pornit în privința lui Corolețchi Veaceslav în baza art.361 alin. (1) Cod penal încetează în baza art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal și art.391 alin.(1) pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală”.

În acest sens, instanța de apel a notat că potrivit prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

În această ordine de idei, ținând cont de prevederile art.art.53 lit. g), 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, art.389 alin.(4), pct.3) Cod de procedură penală și luând în considerație că infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal, potrivit art.16 alin.(2) Cod penal, se califică infracțiune ușoară, a fost comisă la 20 noiembrie 2008, din ziua săvârșirii infracțiunii, au expirat mai mult de 2 (ani) ani, instanța de apel a constatat necesitatea liberării de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 Cod penal.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul, care indicând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței, fără modificări deoarece apelul a fost admis greșit.

În susținerea solicitării sale, procurorul a invocat că în conținutul deciziei instanța de apel a ajuns la concluzia că, vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal a fost confirmată pe deplin, procesul penal fiind încetat procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției termenului de tragere la răspundere penală a lui Corolețchi Veaceslav pentru fapta infracțională comisă, însă în dispozitivul deciziei, instanța de apel nu a consemnat că persoana deferită judecării se face vinovată de careva fapte infracționale, or, faptul dat trebuie consemnat neapărat și în dispozitiv, după care urmează încetarea procesului penal, întrucât a intervenit termenul de prescripție prevăzut de art.60 Cod penal.

La fel, procurorul invocă argumente că, instanță de apel judecând cauza, a analizat superficial circumstanțele de fapt și de drept ale acesteia și nu a pătruns în esența, nu a efectuat o investigație eficientă în vederea clarificării tuturor circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a acestui caz, formulând niște concluzii contradictorii, generale și neîntemeiate cu privire la stabilirea vinovăției lui Corolețchi Veaceslav în baza art.361 alin.(1) Cod penal.

5.2 Avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Corolețchi Veaceslav, care neinvocând concret vreun temei de drept prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură, a solicitat casarea sentinței și deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Corolețchi Veaceslav să fie achitat.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și descrise în *pct.3 al prezentei decizii*, prin care susține că instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor cercetate în ședința de judecată și în baza cărora Corolețchi Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, reieșind din următoarele.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea

acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

6.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror:

Potrivit textului recursului, procurorul invocă temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului, Colegiul penal atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel în partea neindicării în dispozitivul deciziei că persoana deferită judecării se face vinovată de careva fapte infracționale, la fel, invocă că instanța de apel a analizat superficial circumstanțele de fapt și de drept ale acesteia și nu a efectuat o investigație eficientă în vederea clarificării tuturor circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a acestui caz, formulând niște concluzii contradictorii, generale și neîntemeiate cu privire la stabilirea vinovăției lui Corolețchi Veaceslav în baza art.361 alin.(1) Cod penal.

Analizând conținutul deciziei recurate în raport cu criticile formulate, Colegiul penal constată că temeiul semnalat de către recurent, prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, instanțele judecătorești inferioare au ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, au cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, și întemeiat au ajuns la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Corolețchi Veaceslav în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, stabilind clar existența elementelor infracțiunii imputate.

Cu referire la argumentele procurorului prin care susține că, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt prin ce a afectat soluția adoptată și anume prin faptul că instanța de apel în dispozitivul deciziei nu s-a expus asupra vinovăției inculpatului și a încetat procesul penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, Colegiul penal le va respinge ca fiind neîntemeiate, dat fiind faptul că în speță, instanța de apel corect a soluționat chestiunea privind aplicarea termenului de prescripție privind liberarea de răspundere penală a inculpatului Corolețchi Veaceslav.

În acest sens, Colegiul penal notează că potrivit prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă:

există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Potrivit art.53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanță de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.

Conform art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Conform art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei se constată unul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5) - 9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanță, prin sentință motivată, încetează procesul penale în cauza respectivă.

Iar prevederile art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, stipulează că sentința de condamnare se adoptă, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție.

Așadar, Colegiul penal reține că având în vedere prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, ținând cont de faptul că infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal potrivit art.16 alin.(2) Cod penal se califică ca infracțiune ușoară, iar de la data comiterii infracțiunii 20 noiembrie 2008, au expirat mai mult de doi ani, instanța de apel just a dispus încetarea procesul penal în privința inculpatului, nefiind admise careva erori în sensul dat, or, concomitent cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală se stinge și dreptul statului de a stabili răspunderea penală și de a aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă, stingându-se totodată și obligația inculpatului de a mai suporta consecințele săvârșirii infracțiuni (răspunderea penală).

Pe cale de consecință, Colegiul penal consideră că nu și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate.

Având ca reper cele enunțate, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de procuror sânt nefondate, fapt ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

6.2. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Corolețchi Veaceslav:

Din conținutul recursului declarat, se constată că recurentul nu invocă concret vreun temei de drept prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă argumentele invocate și reproduse în pct.5.2 din prezenta decizie, sunt bazate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei, avocatul inculpatului, considerând că vinovăția inculpatului nu a fost dovedită prin probatoriul

administrat și cercetat în instanța de judecată, lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția lui Corolețchi Veaceslav în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal, în legătură cu ce inculpatul urma să fie achitat.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticele punctate în cererea de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că, la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speță.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. – 4.1 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, dând o încadrare juridică corectă acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile martorilor Kuprina Irina, Darie Sergiu, Șahova Tamara, Șorohov Vladimir, Nichitin Nicolai, Golovenshii Vladimir, Peșcov Vadim, procesul verbal de ridicare din 25.04.2016, prin care a fost ridicată dispoziția nr.05/INT din 21.01.2008 cu privire la deplasarea domnului Corolețchi Veaceslav în orașul Kremenciug, Ucraina; ordonanța din 26.04.2016 prin care s-a recunoscut ca mijloc material de probă dispoziția nr.05/INT din 21.01.2008, cu privire la deplasarea domnului Corolețchi Veaceslav în orașul Kremenciug, Ucraina; dispoziția nr.05/INT din 21.01.2008 cu privire la deplasarea domnului Corolețchi Veaceslav în orașul Kremenciug, Ucraina prin care se atestă că ultimul a fost delegat în orașul Kremenciug, Ucraina dar în perioada 21.01-08.02.2008; procesul verbal de ridicare din 25.05.2016, prin care de la cet. Corolețchi Veaceslav a fost ridicat certificatul cu nr.3382, eliberat pe numele său, privind susținerea în Colegiul de aviație din Kremenciug, în perioada 12-19 februarie 2008, a cursului de instruire „MI-8 Ground Engineer Theoretical Training Course”; ordonanța de recunoaștere a corpurilor delictive la cauza penală din 25.05.2016, prin care a fost recunoscut ca corp delict certificatul cu nr.3382, eliberat pe numele lui Corolețchi Veaceslav, privind susținerea în Colegiul de aviație din Kremenciuc, în perioada 12-19 februarie 2008, a cursului de instruire „MI-8 Ground Engineer Theoretical Training Course”, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel., ajungând la concluzia corectă că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, care demonstrează vinovăția inculpatului în afara oricărui dubiu rezonabil, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, nu au fost depistate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanță de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art.6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul apărării, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.5.2 din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanță de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art.6 pct.11¹), 27, 414 alin.(1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune partea apărării este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Aprecierea probelor de către instanțele de fond poate să fie recunoscută ca o eroare gravă de fapt și reținută de instanța de recurs, doar în cazul unor expuneri denaturate - ce nu corespund conținutului faptic a probelor, sau neluarea în considerare a acestora.

Mai mult, motivele invocate în recursul ordinar de pe rol au constituit obiect de examinare în instanță de apel, *fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4 - 4.1 – din decizie)*, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanță de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că instanță de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată cuprinde

motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar, că instanță de apel nu a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, că au fost întrunite elementele, iar fapte săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă.

Astfel, Colegiul penal atestă că, la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Corolețchi Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Corolețchi Veaceslav xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **17 iulie 2020.**

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac